

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool te GALMAARDEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 115501
Instelling Gemeentelijke Basisschool
Directeur Patrick HUGO
Adres Hoogstraat 6 - 1570 GALMAARDEN
Telefoon 054-58.88.86
Fax 054-58.67.40
E-mail gbsgalmaarden@telenet.be
Website www.gbsgalmaarden.be

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Galmaarden
Adres Marktplaats 17 - 1570 GALMAARDEN

Scholengemeenschap Zuidwest-Pajottenland
Adres Schoolstraat 2 - 1570 GALMAARDEN
CLB Vrij CLB Ninove
Adres Kluisweg 13 - 9400 NINOVE

Dagen van het doorlichtingsbezoek 22/04/2013, 23/04/2013 en 24/04/2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 24/04/2013
Datum bespreking verslag met de instelling 31/05/2013

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Lucrèce Matthijs
Teamleden Leen Willems
Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	9
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	11
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	12
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	12
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	14
4.1 Professionalisering	14
4.1.1 Deskundigheidsbevordering	14
4.2 Begeleiding	14
4.2.1 Leerbegeleiding	14
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	16
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	17
6.1 Wat doet de school goed?	17
6.2 Wat kan de school verbeteren?	17
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	18
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	18
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	18

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De gemeentelijke basisschool van Galmaarden rekruteert vooral kinderen uit de eigen buurt. De directeur is, nadat hij ervaring opdeed in een andere gemeentelijke basisschool zijn tweede jaar aangesteld in deze school. De school kenmerkt zich als een school met oog voor zowel het cognitieve als de brede persoonlijkheidsontwikkeling van de kinderen. De outputgegevens geven aan dat het aantal zittenblijvers de voorbije jaren daalde. De resultaten van de meeste leergebieden en domeinen op de netgebonden laatstejaarstoetsen liggen boven het gemiddelde van de eigen referentiegroep. Leerlingen die het advies van de school volgen, slagen in de aanvangsfase van het secundair onderwijs.

Tijdens deze doorlichting staan de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie in de focus voor zowel de kleuter- als de lagere afdeling. De processen deskundigheidsbevordering en leerbegeleiding worden eveneens belicht.

De leerlingen krijgen een onderwijsaanbod dat gebaseerd is op de leerplannen van het OVSG.

In de kleuterafdeling is het doelenboek, een digitaal ordeningssysteem van de leerplandoelen, richtinggevend voor het aanbod. De leerplandoelen zijn meer en meer een solide basis om doelgericht te werken. Klasintern genieten de kleuters van een aanbod dat voldoende breed is en afgestemd is op de eigenheid van de leeftijdsgroep. De klasinrichtingen zijn doorgaans uitdagend en bieden de kleuters kansen om nieuwe inzichten en vaardigheden te verwerven en te verdiepen. Opvallend zijn de vele kansen die benut worden om tot een werkelijkheidsgericht onderwijs te komen. De materiële ondersteuning voldoet voor de realisatie van de leerplandoelen. Leerkrachten plegen regelmatig overleg en er zijn graduele afspraken doorheen de kleuterschool. De kleuterleidsters experimenteren momenteel met een kindvolgsysteem dat de evaluatie nauwer moet laten aansluiten bij het aanbod. De observaties van kleuters, de verschillende zorginitiatieven en de evaluatie ervan staan overzichtelijk genoteerd. De zorgleerkracht begeleidt leerkrachten en ondersteunt het ontwikkelingsproces van de kleuters die extra nood aan ondersteuning hebben. Op regelmatige tijdstippen zijn er overlegmomenten aangaande de kleuters. Ouders worden voldoende geïnformeerd over het aanbod en de vorderingen van hun kind. De leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie voldoen in de kleuterafdeling.

In de lagere afdeling hanteert het leerkrachtenteam een onderwijsleerpakket om zowel de leergebieden Nederlands als wereldoriëntatie vorm te geven. Deze zorgen voor een verticale samenhang doorheen de school. Er is voldoende aandacht voor het brede onderwijsaanbod. Voor Nederlands kan het evenwicht in de verschillende domeinen echter beter bewaakt worden, zowel in het aanbod als de rapportering ervan. Bij wereldoriëntatie kan meer overleg gepleegd worden over de aangeboden leerinhouden. Het klasmanagement is gericht op degelijke instructies en gevarieerde oefenkansen. De brede evaluatie en de rapportering kunnen bijgestuurd worden. De zorgleerkrachten ondersteunen leerkrachten en begeleiden leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Leerlingen krijgen in deze school een onderwijsaanbod dat sterk gelinkt is aan de realiteit en zowel bij Nederlands als wereldoriëntatie is er aandacht voor de samenhang met de leergebiedoveschrijdende eindtermen ICT, sociale vaardigheden en leren leren. De leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie voldoen.

Het team bezit een sterke intrinsieke motivatie om zich te professionaliseren. Schoolintern ondersteunen leerkrachten elkaar. De talenten van teamleden krijgen kansen binnen verschillende projecten en werkgroepen. Het zorgteam ondersteunt teamleden in de begeleiding van kinderen met specifieke noden, vanuit de eigen professionaliteit of nadat ze zelf nascholing volgden. De school heeft een uitgeschreven visie op nascholing. Het opmaken en uitvoeren van een nascholingsplan dat gekaderd is binnen de schoolinterne kwaliteitsbewaking, is groeiend.

De schoolvisie op leerbegeleiding is gekend. Het team kenmerkt zich door een groot verantwoordelijkheidsgevoel voor de leerlingen. Dit resulteert in een hoge inzet om elk kind bij de les te betrekken en extra ondersteuning te geven, waar nodig. Er zijn waardevolle aanzetten om de zorg te laten vertrekken vanuit concrete vaststellingen die de leerkrachten verzamelen. De registratie van de zorginitiatieven is overzichtelijk in het kleuteronderwijs, maar heeft groeikansen in de lagere afdeling. Er zijn aanzetten om te komen tot kindgesprekken en om het kind nauwer te betrekken bij zijn eigen leerproces. Via een verder doorgedreven planmatigheid in de aanpak van de zorginitiatieven en het uitschrijven van concrete na te streven doelen kan de leerbegeleiding geoptimaliseerd worden.

De directeur voert een open en democratisch beleid. Het zorgteam beschikt over voldoende beleidsruimte

en vertrouwen binnen het team. Er zijn aanzetten tot een ondersteunend netwerk via verschillende tijdelijke werkgroepen voor acties en projecten. Dit kan verder uitgebouwd worden om het beleid te ondersteunen. In de school heerst een warm en respectvol klimaat voor de leerlingen die er school lopen en voor de leerkrachten die er werken. Opvallend in deze school is de ordelijke en veilige leer- en leefomgeving. Er zijn aanzetten om een kwaliteitsbeleid uit te zetten op basis van outputgegevens. De inspectie vertrouwt erop dat dit team de eigen onderwijskwaliteit verder bestendigt en besluit met een gunstig advies.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs

Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Het team werkt doelgericht binnen een brede en uitdagende context. In het kader van de leerbegeleiding beschikt het team over instrumenten ter ondersteuning van de beeldvorming. De preventieve en remediërende ondersteunende acties in het kader van zorgverbreding voldoen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie worden doelgericht nagestreefd. De visie en de uitgangspunten van het leerplan zijn terug te vinden in de klaspraktijk. De kleuters krijgen kansen om op een actieve en creatieve manier de verschillende domeinen van wereldoriëntatie te verkennen en te exploreren. Er is een aanzet om wereldoriëntatie op te nemen binnen de beeldvorming.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Curriculum	Het team baseert zich voor het aanbod op de leerplannen van het OVSG en op
Onderwijsaanbod	het netgebonden doelenboek, een digitaal ordeningssysteem. Op schoolniveau
Referentiekader	zijn afspraken over de vorm en de inhoud van de planningsdocumenten. Er zijn
Planning	graduele afspraken over de leerinhouden, hoeken en kalenders.
Evenwichtig en volledig	Leerkrachten selecteren verschillende doelen per activiteit. Dit doen ze bewust
Samenhang	omdat ze het breed aanbod willen benadrukken. De leerkrachten selecteren
Brede harmonische vorming	daarnaast doelen voor dagelijks terugkerende activiteiten, speelwerkplekken en
Actief leren	kalenders. Themaplanningen komen tot stand via collegiaal overleg en/of na
	brainstorming met de kleuters. Binnen het thema komen verschillende
	leergebieden en domeinen aan bod. De hoekenverrijking is meestal aangepast
	aan het actuele thema. Toch worden deze in mindere mate gepland vanuit
	beoogde onderwijsdoelstellingen. Bij elk thema is een minimale
	streefwoordenschat voorzien. Deze krijgen veel aandacht in speelse situaties,
	groepsactiviteiten en de klasinrichting. De school creëert diverse
	ervaringssituaties, zowel binnen een rijke variatie aan belangstellingscentra, als
	via de hoekenverrijking, het hoekenspel en de vele kansen tot waarnemen en
	exploreren van de omgeving. Het team gaat kritisch om met het gebruik van
	voorgedrukte werkblaadjes en stimuleert de kleuters om tot leren te komen
	vanuit de ervaring. Positief zijn de denkbevorderende initiatieven ter
	ondersteuning van de aanvankelijke geletterdheid.

Materieel beheer	De materiële ondersteuning voldoet en het team weet de activiteiten uitdagend
Uitrusting	te maken door interesses van kleuters op te wekken en door het aanbod van
Ontwikkelingsmaterialen	kosteloos en zelfgemaakt materiaal met doelgerichte opdrachten.

Evaluatie Evaluatiepraktijk Evenwichtig / representatief Kindvolgsysteem Gericht op bijsturing Leerlingvolgsysteem	Via het kindvolgsysteem is er een duidelijke link tussen het aanbod via de leerplannen en de evaluatie van de nagestreefde doelen. Op een overzichtsblad van de na te streven doelen per leeftijd kruisen leerkrachten de bereikte doelen aan. Voor wereldoriëntatie is momenteel enkel een globale evaluatie per domein. Doordat het kindvolgsysteem gradueel opgebouwd is, is de evolutie van het ontwikkelingsproces duidelijk zichtbaar. Voor kleuters worden analyses gemaakt en indien nodig een handelingsplan. Dit bevat een probleemomschrijving en een overzicht van interventies van de verschillende participanten in het remediëeringsproces.
Begeleiding Leerbegeleiding Beeldvorming Zorg	De vele observatiegegevens zijn gericht op het krijgen van een duidelijk beeld van de kleuter. Er is voldoende informeel en georganiseerd overleg waarop info wordt doorgegeven over de vorderingen van de kleuters. De zorgondersteuning stimuleert en motiveert kleuters in hun ontwikkelingsproces en werkt aan een positief zelfbeeld. Zowel de aanpak als de activiteiten zijn erop gericht om de betrokkenheid van alle kleuters te verhogen en hen bij te sturen, indien nodig. Dit gebeurt zowel klasintern door de klastitularissen als klasextern door de zorgjuf.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De resultaten van de leerlingen wijzen erop dat de lagere afdeling de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate bereikt. Ze spant zich in om een volledig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod te bieden, waarin alle domeinen voldoende evenwichtig aan bod komen. Ze realiseert een ondersteunende leerbegeleiding en een betrouwbare evaluatiepraktijk. De voorgelegde leerresultaten, schoolloopbaangegevens en resultaten in het vervolgonderwijs wijzen op een degelijk onderwijspeil.

Curriculum Onderwijsaanbod Referentiekader Planning Evenwichtig en volledig Samenhang Brede harmonische vorming Actief leren	Het onderwijsleerpakket dat gebaseerd is op het leerplan van het OVSG is richtinggevend voor het onderwijsaanbod. Het consequente gebruik hiervan garandeert grotendeels de graduele en continue opbouw, de didactische frequentie en de volledigheid van het aanbod. Sporadisch vullen leerkrachten aan met eigen lesmateriaal. De verschillende domeinen komen vrij evenwichtig aan bod. Uit planningsdocumenten blijkt echter dat vaak extra leertijd gegeven wordt aan spelling en in de lagere klassen aan lezen. Nog te vaak zien de leerkrachten de uitbreiding van de onderwijstijd als oplossing voor de soms tegenvallende resultaten op de resultaten van het kindvolgsysteem, terwijl in mindere mate nagedacht wordt aan een doelgerichte didactische aanpak voor deze domeinen. Voor spelling ligt de aandacht nog te veel op het veelvuldig geïsoleerd oefenen. Er is te weinig aandacht voor vormen van zelfevaluatie die leiden tot een spellinggeweten. Leesbeleving en -plezier kunnen nog meer aandacht krijgen binnen het leesproces, al zijn er goede aanzetten in de verschillende klassen via o.a. de klasbibliotheek, auteurslezingen,... In de meeste klassen is er voldoende aandacht voor functioneel en creatief schrijven, spreken en luisteren. Leerkrachten hanteren al meer functionele doelstellingen bij interessante taakgerichte, geïntegreerde opdrachten en realiseren zo een transfergericht aanbod. Tijdens een aantal klasactiviteiten kon nog meer nadruk gelegd worden op het realiseren van een boeiend leerproces, waarbij de leerlingen hun leren bewust in handen nemen en waarin zelfevaluatie en zelfgestuurd leren aandacht krijgen. Positief is dat binnen dit leergebied ook aandacht is voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen.
--	--

Evaluatie Evaluatiepraktijk Evenwichtig / representatief Kindvolgsysteem Gericht op bijsturing Leerlingvolgsysteem	De leerkrachten bouwen hun evaluatie voornamelijk op de toetsen bij het onderwijsleerpakket. Deze evaluatie bestrijkt alle domeinen. De evaluatiepraktijk sluit nauw aan bij het geleerde en richt zich voldoende op de leerplanrealisatie. Er zijn echter geen afspraken gemaakt over de frequentie van evalueren noch van evalueren in functie van het rapport. Dit blijkt onder andere uit het aantal toetsen per domein dat genoteerd staat op het rapport. Punten voor spelling en taalbeschouwing staan vaker vermeld dan voor o.a. schrijven, spreken en luisteren. Sommige leerkrachten maken op eigen initiatief foutenanalyses. Voor klasinterne toetsen zijn daarover geen afspraken. Het team neemt twee keer per jaar de gestandaardiseerde toetsen van het leerlingvolgsysteem af voor lezen en spelling. De analyse van de toetsresultaten geeft, onder impuls van de zorgleerkracht, aanleiding tot bijsturing van de aanpak op leerlingenniveau door vormen van differentiatie en klassikale en individuele remediëring. Analyse van resultaten op schoolniveau leidt tot een bijsturing voor spelling/lezen, maar deze wijzigt weinig aan de gangbare aanpak. Met de leerlingen van het zesde leerjaar neemt de school jaarlijks deel aan de eindtoets van de eigen onderwijskoepel. Deze praktijk verschaft de leraren een betrouwbaar beeld van de leerprestaties en de voortgang van de leerlingen.
Materieel beheer Uitrusting Leermiddelen	De klassen beschikken over voldoende en recente leermiddelen om de leerplanrealisatie mogelijk te maken. In de meeste leergroepen ondersteunen functionele wandplaten met begrippen en oplossingsstrategieën het taalonderwijs. De school beschikt over een uitgebreid pakket aangepaste boeken voor niveaulezen. Sommige klasbibliotheken presenteren een uitgebreid en aantrekkelijk boekenaanbod.
Begeleiding Leerbegeleiding Beeldvorming Zorg	De beeldvorming in het leerlingvolgsysteem richt zich nogal eenzijdig op de technische aspecten van het taalonderwijs, nl. technisch lezen en spelling. Daarnaast is er aandacht voor het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen en uit de leerlingendossiers blijkt dat ook met sociaal-emotionele aspecten van de ontwikkeling rekening wordt gehouden. Uit deze dossiers blijkt echter ook dat de aanpak en de benadering van een kind met nood aan extra ondersteuning afhankelijk is van de eigen visie van de leerkracht. De resultaten van de klasinterne evaluatiepraktijk worden eveneens meegenomen bij de kindbesprekingen en in de remediëringsactiviteiten. De klastitularissen verwezenlijken een degelijke preventieve basiszorg. Dit gebeurt door een degelijke instructieve en verschillende vormen van leerlinggerichte binnenklasdifferentiatie. Vaak wordt gerekend op de ondersteuning door de ouders, onder andere voor lezen en andere huistaakondersteuning. De zorgcoördinator ondersteunt de verhoogde zorg. Ze organiseert dit zowel klasintern als klasextern. De klasinterne ondersteuning sluit meestal aan bij een vraag van de klasleraar. De klasexterne ondersteuning richt zich voor Nederlands vooral op leerlingen met lees- en spellingproblemen. Zo schakelt de zorgcoördinator onder meer speciale leesbegeleiding in, een leesprogramma om de leesvaardigheid te oefenen met leerlingen die iets meer oefening nodig hebben. Voor leerlingen die meer aankunnen, voorziet de zorgcoördinator aangepaste uitbreidingstaken die de leerlingen in de leergroep kunnen uitvoeren.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate. Ze spant zich in om een volledig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod te bieden, waarin alle domeinen voldoende evenwichtig aan bod komen. Ze realiseert een betrouwbare evaluatiepraktijk. De voorgelegde leerresultaten, schoolloopbaangegevens en resultaten in het vervolgonderwijs wijzen op een degelijk onderwijspeil.

Curriculum	De leerplannen werden in het verleden via verschillende nascholingen verkend.
Onderwijsaanbod	Momenteel is het team voor de realisatie van de leerplannen grotendeels gericht op een onderwijsleerpakket. Dit wordt aangevuld met eigen thema's die liggen binnen de interesse van de leerlingen, de actualiteit of de verwerking van de vele uitstappen. De leerkrachten houden bij welke leerplandoelen aan bod komen. De volledigheid van het aanbod wordt vooral per klas bewaakt. Er is een
Referentiekader	voorzichtige, maar waardevolle aanzet tot een graduele opbouw voor natuur. De
Planning	leerinhouden in de verschillende klassen zijn informeel gekend, maar formeel
Evenwichtig en volledig	werden daar nog geen afspraken over gemaakt. Alle domeinen komen voldoende
Samenhang	aan bod. Doordat een aantal leerkrachten zich onvoldoende vertrouwd voelen
Brede harmonische vorming	met techniek werd aangesloten bij een aanbod van een schoolexterne instantie.
Actief leren	Het klasinterne aanbod techniek kent nog groeikansen. De verschillende tijds- en ruimte-initiërende kalenders en kaarten zijn voorhanden in de klassen. De tijdsbanden zijn echter weinig ondersteunend ingevuld. Actualiteit krijgt in vrijwel alle klassen de nodige aandacht, maar de verankering ervan in ruimte en tijd heeft groeikansen. Opvallend in deze school is het brede aanbod aan projecten en leeruitstappen die bewust gepland en school- en klasintern verwerkt worden. Leerkrachten weten op een enthousiaste manier het aanbod vorm te geven en leerlingen krijgen de kans om via verschillende actieve werkvormen en gericht mediagebruik de inhouden te verwerven en te verwerken.
Materieel beheer	Het team beschikt over ruim voldoende leermiddelen om de leerplandoelen te bereiken. Documentatiemateriaal is onder andere beschikbaar vanuit het onderwijsleerpakket. Tijdens de specifieke ICT-lessen wordt ingegaan op het verwerven en verwerken van informatie om de leerinhouden te verrijken.
Uitrusting	
Leermiddelen	
Evaluatie	De evaluatiepraktijk levert voldoende betrouwbare gegevens over de leerresultaten van de leerlingen. De school bereikt met de leerlingen de onderwijsdoelen waarvoor er resultaatsverplichting is.
Evaluatiepraktijk	De meeste leerkrachten gebruiken de methodegebonden toetsen. Daarbij is
Evenwichtig / representatief	zowel aandacht voor inhouden als vaardigheden. Op het rapport wordt dit onderscheid echter niet in alle klassen gemaakt. Naast de klassieke toetsen zijn er aanzetten tot andere vormen van evaluatie zoals zelfevaluatie, peer-evaluatie, feedback geven aan elkaar... Dit heeft echter nog groeikansen conform de visie van het leerplan. In het leerlingvolgstelsel zijn vrijwel geen gegevens over de specifieke evaluatie van wereldoriëntatie.
Leerlingvolgstelsel	
Gericht op bijsturing	
Begeleiding	Binnen het leergebied wereldoriëntatie worden ruime kansen gecreëerd om leerlingen sociale vaardigheden en leren leren bij te brengen. De beeldvorming binnen het gehele aanbod van wereldoriëntatie is doorgaans beperkt.
Leerbegeleiding	Remediëringsinitiatieven in het kader van wereldoriëntatie zijn vooral gericht op het begrijpen van de inhouden voor leerlingen die problemen hebben met de taal. Toch slagen de meeste leerkrachten er goed in om kansen te scheppen, rekening te houden en het stimuleren met talenten van kinderen.
Beeldvorming	
Zorg	

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respekteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja

Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doeltreffendheid.

Motivering

De school bezit een geschreven visie op professionalisering. De concrete uitwerking staat in een beginstadium. De school beschikt over een globaal prioriteitenplan. De prioriteit taal werd gekozen op basis van de analyse van de leerlingenresultaten. Andere prioriteiten zoals communicatie met ouders en leerlingen en werkhouding kwamen tot stand na schoolintern overleg. De directeur is zoekende naar een instrument en/of vaste criteria om de nascholingsnaden op een objectieve manier in kaart te brengen. De nascholing die de directie volgde rond differentiatie gebeurde op eigen initiatief en is bedoeld als professionele ondersteuning om de leerkrachten doeltreffender te kunnen begeleiden bij organisatievormen die momenteel reeds op school aanwezig zijn. Individuele nascholingen kunnen aanzetten tot teamnascholingen. De nascholingen van het zorgteam zijn vooral gebaseerd op vastgestelde noden bij individuele leerlingen en vanuit de schoolinterne analyse.

Na een nascholing vullen leerkrachten een inlichtingenfiche in voor de directeur en krijgen ze de kans om erover te rapporteren op de personeelsvergadering. Groepsnascholingen worden vooral per niveau en vaak vanuit leerkrachteninitiatief verder uitgewerkt en geïmplementeerd. Dit gebeurde nog niet voor alle recent gevolgde nascholingen. Het benutten van interne expertise gebeurt frequent. Soms gebeurt dit spontaan, soms in de ad hoc werkgroepen die opgericht worden ter ondersteuning van schoolinterne projecten. Vooral de directeur volgt nascholingen bij de pedagogische begeleidingsdienst die ook de kleuterafdeling ondersteunde bij de keuze van een nieuw kindvolgsysteem. De directeur doet klasbezoeken bij de jonge leerkrachten.

Op school is een doorleefde visie op onderwijs waar de leerkrachten zich veilig in voelen. Daarbinnen inspireren en ondersteunen zij elkaar. Het team staat kritisch tegenover nascholingen. Vernieuwingen moeten kaderen binnen de –vooral informele maar sterk doorleefde - visie van het team. Enkel als leerkrachten de meerwaarde inzien van de vernieuwingen, zijn ze bereid om ze in te voeren.

Professionalisering gebeurt niet altijd schoolextern, maar vooral via collegiaal overleg.

Er zijn op school aanzetten om vanuit objectieve vaststellingen het nascholingsbeleid te integreren binnen de schoolwerking. De effecten van de gevolgde nascholingen leiden echter nog niet altijd tot concrete afspraken en opvolging ervan op schoolniveau.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

De visie op leerbegeleiding is gekend door alle leerkrachten. De prioriteiten van de zorgleerkrachten zijn gecommuniceerd met het team. Het is een prioriteit voor de school om het aanvankelijk leerproces sterk te ondersteunen, vandaar dat de SES-lestijden, die de school dit schooljaar voor het eerst kreeg, gebruikt worden om het eerste leerjaar op te splitsen. De zorguren worden verdeeld volgens de noden van de leerlingen. Het is een keuze van de directie/schoolbestuur om meerdere zorgleerkrachten op één school te laten werken, onder andere in het kader van professionalisering. De taak van de zorgleerkrachten wordt

vanuit de visie op zorg zeer flexibel ingevuld. Ze werken ondersteunend op school-, klas- en leerlingniveau. Klasleerkrachten hebben een sterke traditie in het uitbouwen van de eerstelijnszorg. Daarover zijn weinig schoolinterne afspraken, elke leerkracht doet dit vanuit de eigen professionaliteit en met een grote betrokkenheid op de leerlingen. De school voerde een aantal testen in voor het leerlingvolgsysteem om de klastitularissen gerichter te betrekken bij de evoluties en de tekorten van de leerlingen. De klastitularissen nemen ze af, zorgleerkrachten analyseren. Het kleuteronderwijs beschikt over een overzichtelijk kindvolgsysteem en ter ondersteuning van de begeleiding worden duidelijke en overzichtelijke handelingsplannen opgemaakt. In de lagere afdeling staan de verschillende resultaten, overlegmomenten en interventies genoteerd in het weinig overzichtelijk digitaal zorgsysteem. De concrete zorgvraag en geplande interventies staan niet overzichtelijk vermeld. Pre-MDO's leiden tot schoolinterne acties en een selectie van leerlingen en hun specifieke noden die aan bod zullen komen op het MDO. Op dit overleg ondersteunt het CLB het team. Met behulp van het CLB nemen de zorgleerkrachten extra testen af van leerlingen om de problemen beter te kunnen detecteren en gerichte remediëring te geven. Klastitularissen spelen klasintern doorgaans heel kort op de bal. De interventies van de zorgleerkrachten gebeuren meestal in overleg met de klastitularis. Zorgleerkrachten ondersteunen leerkrachten met tips en materiaal. Voor verschillende leerlingen die meer uitdaging nodig hebben, wordt uitbreidingsmateriaal voorzien in de klas. Regelmatig krijgen de zorgleerkrachten de kans om op personeelsvergaderingen uitleg te geven of afspraken te maken. Dit is echter geen vast item. De materiële ondersteuning voor zorg voldoet en de leerkrachten beschikken over de passende literatuur en krijgen kansen tot bijscholing. Bij melding van problemen of na analyse van de toetsen van het leerlingvolgsysteem kunnen de zorguren en de invulling ervan bijgestuurd worden.

Het aantal zittenblijvers is in de laatste jaren gedaald. Er zijn aanzetten om tijdens het remediëringsproces ook de didactische aanpak in vraag te stellen. Leerkrachten hebben doorgaans een gezonde vorm van zelfreflectie en leerlingen laten reflecteren over hun eigen handelen is groeiende. Op school is tevens de nodige aandacht voor sociale-emotionele begeleiding. Om het gesprek met kinderen te stimuleren werden zowel op klas-als schoolniveau initiatieven genomen.

Het zorgteam neemt, in overleg met het team waardevolle initiatieven om vanuit de vergaarde gegevens een eigen kwaliteitsbeleid op te zetten dat resulteert in concrete acties. Het team is gaandeweg in staat eigen prioriteiten uit te zetten, te evalueren en te bewaken.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

De huidige directeur is zijn tweede jaar in deze school. De schoolleiding bouwt verder op wat is en leeft binnen de school. Hij profileert zich als open, democratisch en ondersteunend. Bij het voeren van het algemeen beleid laat de directeur zich ondersteunen door de collega's van de scholengemeenschap en de coördinerende directeur van de scholengemeenschap. De zorgcoördinatoren en de ICT-coördinator zijn verantwoordelijk voor hun specifiek beleid. Een ondersteunend netwerk via pedagogische werkgroepen is er niet. Regelmatig worden ad hoc werkgroepen opgericht ter ondersteuning van occasionele activiteiten en tijdelijke projecten.

Op deze school primeert een visie op onderwijs die niet geschreven staat, maar doorleefd is door alle teamleden. Iedereen handelt naar de gemeenschappelijke kernwaarden die zich uiten in een gestructureerde aanpak voor het behouden en bevorderen van een degelijk onderwijsniveau voor alle leerlingen. Deze gelijkgerichtheid is eerder gebaseerd op informele dan op formele afspraken. Vanuit de zorgvisie worden zowel leerkrachten als leerlingen doelgericht ondersteund.

De communicatie met het team verloopt via transparante kanalen. Personeelsvergaderingen en overlegmomenten vormen zo een belangrijke schakel in de participatieve besluitvorming. Leerkrachten krijgen kansen om voorstellen tot projecten te doen en uit te werken.

Het werken vanuit duidelijke prioriteiten op korte en lange termijn heeft groeikansen. Duidelijke beleidskeuzes die resulteren in onderwijsvernieuwingen, zijn gedurende de korte beleidsperiode van deze directeur slechts minimaal genomen. Het is een bewuste keuze van de directeur om de school eerst goed te verkennen.

Vanuit outputgegevens zijn er zelfevaluerende processen op gang gezet die leiden tot het bewaken en verbeteren van de eigen kwaliteit. De school beschikt over data die nog niet systematisch gebruikt worden om de eigen kwaliteit te bewaken. Een systematische aanpak om de effecten na te gaan is er nog niet. De school staat open voor vernieuwingsinitiatieven die passen binnen haar visie op onderwijs. Ze beschikt over de nodige professionaliteit om dit proces verder te zetten.

Hoewel de taalproblematiek van de huidige leerlingenpopulatie niet van die aard is dat het voeren van een doelbewust talenbeleid een noodzaak is, ontwikkelde de school een structureel beleidsplan. De school onderneemt verschillende acties om de onderwijspraktijk aan te passen aan de taalleerbehoefte van de leerlingen en dit met het oog op het bevorderen van hun algemene ontwikkeling en het verbeteren van de onderwijsresultaten.

Het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid van de school is gebaseerd op de analyse van data en brengt de noden van alle leerlingen en in het bijzonder de leerlingen die SES-lestijden genereren in kaart. De aanwending van de SES-lestijden sluit aan bij de prioriteiten van de school. De school neemt schoolorganisatorische maatregelen in functie van de eigen noden van het zorg- en gelijkekansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Leerplanrealisatie Nederlands en wereldoriëntatie.
- De doelbewuste concrete invulling van het aanbod die leidt tot de realisatie van de leerplannen.
- De doelbewuste uitdagingen die aan kleuters geboden worden om tot actief leren te komen, zowel voor taalverwerving en wereldgeoriënteerd onderwijs.
- De ondersteuning van het werkelijkheidsgericht aanbod via leeruitstappen en de klasinterne verwerking ervan.
- Het ordelijk, gestructureerd, veilig en stimulerend pedagogisch klimaat op klas- en schoolniveau.
- De doelgerichte observaties en evaluaties binnen het leergebied Nederlands.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De intrinsieke motivatie tot professionalisering van het team.
- De schoolinterne professionele ondersteuning.
- De gedrevenheid en verantwoordelijkheidszin van het team en het zorgteam om het ontwikkelingsproces van alle leerlingen te ondersteunen.
- De initiatieven die genomen worden om tot een brede beeldvorming te komen
- De registratie van beeldvorming en zorginitiatieven in het kleuteronderwijs.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het open en democratisch beleid van de directeur.
- Het ordelijk en veilig leer- en werkklimaat.
- Het engagement en de betrokkenheid van alle teamleden voor de leerlingen en de school.
- De aanzetten tot kwaliteitsbewaking vanuit outputgegevens.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De hoekenverrijking in relatie tot de vooropgestelde doelen doelbewuster plannen en uitwerken in het kleuteronderwijs.
- De leerinhoudelijke afspraken voor wereldoriëntatie optimaliseren in het lager onderwijs.
- Het evenwicht bewaken van de domeinen Nederlands in het aanbod en de rapportering.
- De evaluatie- en de rapporteringspraktijk van wereldoriëntatie verbreden.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De afstemming van het nascholingsplan op de schoolprioriteiten.
- De overzichtelijkheid van alle initiatieven binnen het leerlingendossier optimaliseren.
- Een planmatige leerbegeleiding met nog meer aandacht voor concrete doelen en daaraan gekoppelde interventies.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het ondersteunend netwerk verder uitbouwen.
- Duidelijke prioriteiten stellen waarop verschillende acties geënt zijn en opvolgen.
- Diverse outputgegevens verder uitbreiden in het kader van de interne kwaliteitszorg.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor **kleuteronderwijs** en **lager onderwijs**.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Lucrèce Matthijs de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	